

Előszerződés ingatlan adásvétel során

Az **előszerződés** az ingatlan-adásvételben nem kötelező köztes lépés, hanem olyan **jogi eszköz**, amely akkor lehet indokolt, ha a felek már előre vállalni kívánják a későbbi **végleges szerződés** megkötését, de annak minden feltétele még nem áll teljeskörűen fenn, viszont a későbbi adásvétel lényeges feltételeiben a felek már megállapodtak. Jogilag fontos elkülöníteni a **szándéknyilatkozattól** és a **végleges adásvételi szerződéstől**, mert ezek tartalma és joghatása is eltérő. Ingatlanügyletnél ezért mindig azt érdemes mérlegelni, hogy az adott helyzetben a) valóban szükség van-e előszerződésre, vagy b) a közvetlenül megkötött **adásvételi szerződés** a célszerűbb megoldás.

Mi az előszerződés?

Az előszerződés lényege, hogy a felek még nem magát az adásvételt kötik meg, hanem azt vállalják, hogy egy későbbi időpontban, meghatározott feltételekkel végleges szerződést fognak kötni.

Ez tehát **nem pusztán szándéknyilatkozat**, de **nem is maga az adásvétel**. A Polgári Törvénykönyv alapján komoly kötelezettséget hozhat létre: ha valamelyik fél később visszalépne, a másik fél akár bírósághoz is fordulhat, és kérheti a végleges szerződés létrehozását.

Fontos azonban, hogy az előszerződés nem jelent teljesen feltétlen és minden körülmények között kikényszeríthető szerződéskötést. A Ptk. kivételesen lehetővé teszi a végleges szerződés megkötésének megtagadását, ha az előszerződés után olyan, előre nem látható körülmény állt elő, amely a változatlan feltételek mellett teljesítést a fél lényeges jogi érdekét sértővé tenné, és a körülményváltozást nem ő idézte elő, illetve az nem tartozik a rendes üzleti kockázata körébe. Ez azonban nem egyszerű "meggondoltam magam" lehetőség.

A legfontosabb különbség röviden:

Dokumentum	Mit jelent?	Mire elég?
Szándéknyilatkozat	"Mevinném, ilyen feltételekkel."	tartalmától függően érdeklődés, vételi ajánlat vagy akár komolyabb kötelezettség alapja

Dokumentum	Mit jelent?	Mire elég?
Előszerződés	"Vállaljuk, hogy később szerződni fogunk."	szerződéskötési kötelezettség
Adásvételi szerződés	"Az eladó eladja, a vevő megveszi."	tulajdonátruházás alapja

Az előszerződés **nem arra való, hogy "majd később kitaláljuk a részleteket"**. Pont ellenkezőleg: akkor működik jól, ha a későbbi szerződés lényeges feltételei már tiszták. A Ptk. előszerződés-szabálya is abból indul ki, hogy a felek a későbbi szerződés lényeges feltételeit meghatározzák. Az előszerződés nem bizonytalan vagy félkész ügylet lekötésére való. Ha a felek még nem tudják pontosan, mit, mennyiért, milyen feltételekkel és mikor akarnak szerződésbe foglalni, akkor az előszerződés inkább vitát termel, mint biztonságot ad.

Ptk. XIII. Fejezet: Szerződéskötési kötelezettség, 6:73. §

[Előszerződés]

- (1) *Ha a felek abban állapodnak meg, hogy későbbi időpontban egymással szerződést kötnek, és megállapítják e szerződés lényeges feltételeit, a bíróság e feltételek szerint a szerződést bármelyik fél kérelmére létrehozhatja.*
- (2) *Az előszerződést a szerződésre előírt alakban kell megkötni. Az előszerződésre az annak alapján megkötendő szerződés szabályai megfelelően irányadóak.*
- (3) *A szerződés megkötését bármelyik fél megtagadhatja, ha bizonyítja, hogy*
  - a) *az előszerződés megkötését követően előállott körülmény következtében az előszerződés változatlan feltételek melletti teljesítése lényeges jogi érdekét sértené;*
  - b) *a körülmények megváltozásának lehetősége az előszerződés megkötésének időpontjában nem volt előrelátható;*
  - c) *a körülmények megváltozását nem ő idézte elő; és*
  - d) *a körülmények változása nem tartozik rendes üzleti kockázata körébe.*

Miben más, mint az adásvételi szerződés?

Ez a legfontosabb gyakorlati kérdés. Az **adásvételi szerződés** már közvetlenül a tulajdonjog átruházására irányul: az eladó elad, a vevő megvesz, a vevő vállalja a vételár megfizetését, és az ügylet földhivatali eljárás alapja lehet. Adásvételi szerződésnél a vételár megfizetése történhet azonnal, később, részletekben, hitelből vagy más szerződésben szabályozott ütemezés szerint. Az **előszerződés** ezzel szemben még **nem ruház át tulajdonjogot**. A vevő ettől még nem lesz tulajdonos, és az előszerződés önmagában általában nem ad olyan ingatlan-nyilvántartási védelmet, mint egy megfelelően elkészített végleges adásvételi szerződés, különösen tulajdonjog-fenntartással és vevői joggal.

Ezért fontos tudni:

- **Jogi ereje van**, de másképp: nem tulajdonszerzést, hanem későbbi szerződéskötést kényszeríthet ki.
- **Írásba kell foglalni**, mert ingatlanügyletnél a későbbi szerződés alakját kell követnie.
- **Nem földhivatali megoldás**, hanem elsősorban a felek egymás közötti kötelmi viszonyát rendezi.
- **Ügyvédi kontroll nélkül kockázatos**, mert a hiányos tartalom később komoly vitát okozhat.

Az ingatlan-adásvételi előszerződés önmagában még **ügyvédi ellenjegyzés nélkül is érvényes lehet**, de mivel később csak a pontosan megfogalmazott, a végleges szerződés lényeges feltételeit tartalmazó okirat kényszeríthető ki, a gyakorlatban **erősen ajánlott ügyvéddel** elkészíttetni.

Mikor hasznos, és mikor felesleges?

Előszerződésnek akkor lehet valódi értelme, ha a felek már komolyan elköteleződnének, de a végleges adásvételi még korai vagy jogilag még nem célszerű.

Tipikus esetek:

- **Új építésű ingatlan**: még nincs kész, nincs végleges műszaki vagy jogi állapot.
- **Albetétesítés vagy társasházzá alakítás**: a megvenni kívánt lakás jogilag még nem önálló.
- **Telekalakítás, átminősítés**: az ingatlan adatai még változásban vannak.
- **Hagyatéki vagy tulajdonrendezési ügy**: az eladó tulajdoni helyzete még nem végleges.

Sok más helyzetben viszont az előszerződés csak felesleges köztes lépcső. Önmagában **nem indokolja** az előszerződést az, hogy:

- a vevő hitelből vásárol,
- jelzálog van az ingatlanon,
- az eladó a vételárból tehermentesít,
- a birtokbaadás később történik,

- \$ a vételár több részletben érkezik.

Ezeket gyakran jobban lehet kezelni egy részletes, feltételeket is tartalmazó **végleges adásvételi szerződésben**.

Mire figyelj aláírás előtt?

Egy jó előszerződés nem általánosságokat tartalmaz, hanem a későbbi adásvétel lényeges pontjait. Különösen fontos, hogy szerepeljen benne:

- **A felek pontos adatai:** minden tulajdonos, meghatalmazás, jogosultság.
- **Az ingatlan pontos azonosítása:** helyrajzi szám, albetét, tároló, garázs, beálló.
- **\$ A vételár és fizetési ütemezés:** önerő, hitel, támogatás, részletek.
- **A végleges szerződés határideje:** mikor kell megkötni, mi a késedelem következménye.
- **Terhek és tehermentesítés:** jelzálog, hasznélvezet, végrehajtási jog, elővásárlási jog.
- **Pénzügyi biztosítékok:** foglaló, előleg, kötbér, bánatpénz pontos jogcímmel.
- **Birtokbaadás és megíusulás:** mikor történik, mi van, ha valamelyik fél nem teljesít.

Tulajdoni lap ellenőrzése: Aláírás előtt ellenőrizni kell a tulajdoni lap alapján, hogy ki a tulajdonos, van-e széljegy, jelzálog, végrehajtási jog, hasznélvezet, elidegenítési és terhelési tilalom, per vagy más bejegyzés.

A leggyakoribb tévedések közé tartozik, hogy "ez csak előszerződés", "ha nem kapok hitelt, automatikusan nincs következmény", vagy "a részleteket majd később pontosítjuk". Épp ez a veszélye: ha a **lényeges feltételek** most nincsenek rendesen rögzítve, abból később jogvita lehet.

Ha a vevő hitelből vásárol, az előszerződésben külön rendezni kell, hogy mi történik sikertelen hitelbírálat esetén. Nem mindegy, hogy a **hitel elutasítása** automatikus mentesülési ok, csak meghatározott banki igazolások mellett fogadható el, vagy a vevő finanszírozási kockázataként értékelik.

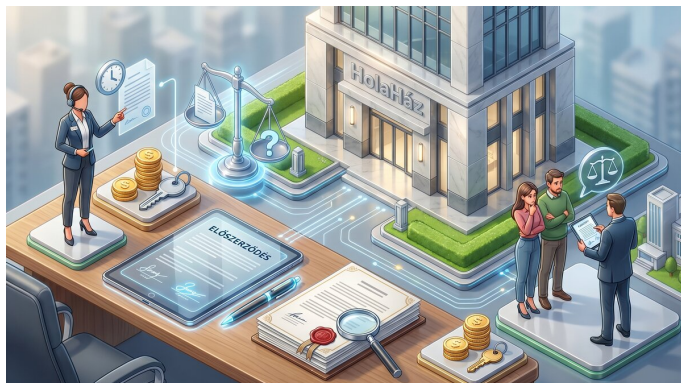
Nem elég tehát általánosan a "sikertelen hitelbírálatra" hivatkozni: ezt a részt érdemes az előszerződésben **tételesen és ellenőrizhetően** szabályozni. Különösen célszerű rögzíteni, hogy:

- **Hány bankhoz kell fordulni:** elég-e egyetlen hitelkérelem, vagy a vevőnek több pénzügyintézetnél is próbálkoznia kell.
- **Mi a benyújtási határidő:** meddig kell a vevőnek a hitelkérelmet beadnia, és mikorra kell igazolnia ezt az eladó felé.
- **\$ Mekkora hitelre vonatkozik a kérelem:** pontos összeggel vagy minimum elvárt finanszírozási szinttel.
- **Mi számít szabályos kérelemnek:** csak a hiánytalanul, a kért dokumentumokkal együtt benyújtott hitelkérelem fogadható-e el.
- **Milyen elutasítás fogadható el:** elegendő-e egy banki értesítés, vagy kifejezetten írásbeli, beazonosítható elutasító nyilatkozat kell.
- **Ki viseli a hibás benyújtás kockázatát:** ha a vevő saját mulasztása, hiányos iratai vagy pontatlan adatai miatt nem jut hitelhez, az mentesíti-e egyáltalán.

- **Mi történik részleges jóváhagyásnál:** ha a bank a vártnál kisebb összeget ad, a vevő köteles-e kipótolni a különbözetet saját forrásból.
- **Mi lesz a foglalóval és a határidővel:** sikertelen vagy részben sikeres hitelbírálattal esetén visszajár-e a foglaló, hosszabbodik-e a teljesítési határidő, vagy meghiúsul az ügylet.

Ez azért lényeges, mert a mindennapi viták jelentős része nem abból fakad, hogy *volt-e* hitelkérelem, hanem abból, hogy **megfelelően, időben és a szerződésben elvárt tartalommal** nyújtották-e be.

Eladóként arra kell figyelni, hogy az előszerződés mennyi időre köti le az ingatlant, milyen **határidővel** kell a vevőnek finanszírozást igazolnia, mi történik vevői késedelem esetén, és mikor válik jogosulttá az eladó a foglaló megtartására vagy más jogkövetkezmény érvényesítésére.

Mi történik, ha a végleges adásvételi mégsem jön létre?

A következmény attól függ, **ki miatt** hiúsul meg az ügylet, és az előszerződés mit rendez a **foglalóról**, az **előlegről** és a **határidőkről**. Az előszerződés alapján akár a végleges szerződés bírósági létrehozása is kérhető.

- **Ha a vevő a felelős:** a foglalót elveszítheti, és felmerülhet kártérítés, kötbér vagy a végleges szerződés kikényszerítése is.
- **Ha az eladó a felelős:** a kapott foglalót főszabály szerint kétszeresen kell visszaadnia, és további igények is lehetnek.
- **Ha egyik fél sem felelős:** a foglaló visszajár, a már átadott összegekkel pedig el kell számolni.
- **Ha a körülmények lényegesen megváltoznak:** kivételesen megtagadható a végleges szerződés, de csak szűk feltételekkel.
- **Hitel és tehermentesítés esetén:** ezeket külön, pontos feltételekkel érdemes rögzíteni, mert enélkül könnyen vita lesz abból, ki viseli a kockázatot.

A gyakorlatban ilyenkor ezek a kérdések dőlnek el:

- \$ **Visszajár-e a pénz?**
- **Elvész-e a foglaló?**
- **Kikényszeríthető-e a végleges szerződés?**
- **Van-e helye kártérítésnek vagy kötbérnek?**
- **Ki viseli a meghiúsulás kockázatát?**

Ezért az előszerződésben nem elég annyi, hogy a felek később még szerződnek. A biztonságot az adja, ha előre egyértelmű, **mi számít meghiúsulásnak, ki miért felel, és mi lesz a már átadott pénzzel.**

Ingatlanközvetítő szerepe

Az ingatlanközvetítői gyakorlatban gyakran **összemosódik** a vételi ajánlat, a szándéknyilatkozat, az előszerződés és a foglalóval kísért megállapodás. Ez azért kockázatos, mert egy "gyorsan aláírható" irat sem feltétlenül egyszerű adminisztratív papír: a tartalmától függően **komoly szerződéses kötelezettséget**, pénzügyi következményt, sőt akár későbbi jogvitát is megalapozhat.

Fontos látni, hogy az ingatlanközvetítő sokszor érthető üzleti okból szeretne minél előbb **írással köteleződést** rögzíteni a felek között, de ettől egy dokumentum még nem lesz automatikusan megfelelő az adott ügyletre. Az **előszerződés nem ingatlanosi gyors papír**, hanem olyan jogi megállapodás, amely a későbbi végleges szerződés megkötésére kötelezhet. Éppen ezért nem mindegy, pontosan milyen elnevezésű és milyen tartalmú irat kerül a felek elé.

Külön figyelmet érdemel a **közvetítői jutalék** kérdése is. Ez nem pusztán attól függ, hogy végül létrejön-e a teljes adásvétel, hanem attól is, hogy a közvetítői szerződés pontosan **melyik jognyilatkozathoz vagy megállapodáshoz** köti a jutalékfizetést. Emiatt minden esetben érdemes külön ellenőrizni, hogy egy vételi ajánlat, előszerződés vagy más írásbeli megállapodás kivált-e jutalékigényt.

Ezért alapszabályként érdemes megfogadni:

- **Ne az elnevezést nézd**, hanem a dokumentum tényleges tartalmát.
- **§ Ellenőrizd a jutalék szabályait**, különösen a közvetítői szerződésben.
- **Ne írd alá mintát rutinból**, csak azért, mert az "bevett ingatlanosi papír".
- **Ügyvédi kontroll nélkül ne köteleződj el**, ha a dokumentum pénzáradást, foglalót vagy későbbi szerződéskötési kötelezettséget is érint.

Röviden: az ingatlanközvetítő fontos szereplő lehet az ügylet összehozásában, de az **előszerződés jogi dokumentum**, nem értékesítési formalitás. Ha a közvetítő által előkészített irat aláírása felmerül, azt célszerű minden esetben **ingatlanjogban jártas ügyvéddel** átnézetni.

Találd meg a jó ügymenetet

Ha eladnál vagy vásárolnál, érdemes már a keresés elején tisztán látni, mikor elég egy jól megírt adásvételi szerződés, és mikor indokolt az előszerződés. Ha ingatlant keresel vagy hirdetnél, a **HolaHáz** segít az átlátható indulásban: részletes hirdetések, kereshető kínálat és könnyen kezelhető felület egy helyen. A jogi biztonságot azonban minden esetben a pontos feltételek, a friss tulajdoni lap és a megfelelő ügyvédi közreműködés adja. A **holahaz.hu** és a **HolaHáz** abban segít, hogy átlátható kínálatból válogass, vagy a saját ingatlanodat hatékonyan hirdesd meg. Ha biztos alapokról indulnál, nézz körül a **holahaz.hu** oldalon, vagy add fel hirdetésedet a **HolaHáz** felületén.

